

Ministerie van BZK

Onderwerp

Internetconsultatie Wijziging Tijdelijke wet verkiezingen covid-19 ten behoeve van de herverdelingsverkiezingen in 2021

Datum	Referentie	Inlichtingen bij	Bijlagen
21-06-2021	21-0680/TH	Thijs Hardick, t.hardick@iederin.nl	

Zelfstandig stemmen is de norm, machtigen de uitzondering

De covid-19 maatregelen bij de verkiezing in maart leverden een aantal verbeteringen op in de toegankelijkheid voor mensen met een beperking en/of hoog gezondheidsrisico om zelfstandig hun stem uit te kunnen brengen: early voting en briefstemmen. Die verbeteringen willen we behouden zodat deze mensen niet (weer) afhankelijk worden van het machtigen van derden. Voor veel mensen is het niet zelf kunnen stemmen een reden om geheel af te zien van dit democratische recht. Omdat zij bijvoorbeeld geen veilige omgeving hebben om iemand te kunnen machtigen. Of hun stemkeuze niet willen delen met hun omgeving. Of omdat ze niemand hebben die ze kunnen machtigen. En door iemand te machtigen geef je ook je recht op stemgeheim op. Kortom alle redenen om in te zetten op een zo toegankelijk mogelijk stemproces voor iedereen! Wij willen u dan ook vragen bij de wijziging van de Tijdelijke wet verkiezingen covid-19 de volgende drie punten mee te nemen.

Maak briefstemmen op aanvraag mogelijk

Voor mensen die vanwege een mobiliteitsbeperking en/of hoog gezondheidsrisico niet naar een stemlokaal kunnen is briefstemmen de enige mogelijkheid om zelfstandig hun stem uit te kunnen brengen. Daarnaast geven ook mensen met een (licht) verstandelijke beperking aan baat te hebben bij briefstemmen omdat zij het stemmen in een stemlokaal als complex ervaren. Met briefstemmen kunnen ze in hun eigen tempo het stemproces doorlopen.

Handhaaf de mogelijkheid van early voting

Voor een diverse groep mensen biedt het eerder openstellen van stemlokalen gelegenheid om in een rustige setting hun stem uit te brengen. Het gaat bijvoorbeeld om mensen die een prikkelarme omgeving nodig hebben, mensen met een hoog gezondheidsrisico, mensen die in de war raken van drukte of extra tijd nodig hebben om hun stem uit te brengen.

Bezoekadres
Churchilllaan 11
3527 GV Utrecht

Postadres
Postbus 169
3500 AD Utrecht

T 030-720 00 00
E post@iederin.nl
I www.iederin.nl

KvK 30250451
Bank NL28 ABNA 0973 89 41 21

Ondersteuning voor wie dat nodig heeft

Mensen met een motorische of visuele beperking kunnen hulp in het stemhokje krijgen. Maar ook mensen met een verstandelijke beperking en mensen die om andere redenen begeleiding wensen in het stemhokje (denk bijvoorbeeld aan mensen met beginnende Alzheimer) zouden die mogelijkheid moeten hebben.

We hopen dat u deze inbreng mee neemt in de uitwerking van het wetsvoorstel. Zodat mensen met een beperking in lijn met het VN-verdrag Handicap zelfstandig van hun stemrecht gebruik kunnen maken.

Voor vragen of nadere toelichting kunt u uiteraard contact opnemen.

Met vriendelijke groet,

Thijs Hardick
beleidsmedewerker